Proletari din toate țările, uniți-vă!
In lupta pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 92 (548) ★ miercuri 14 noiembrie 1956 ★ 4 pag. 15 bani

Au început tezele!

După aproape două luni de școală, profesorul a intrat în clasă și a anunțat:

— Copii, peste o săptămînă vom da teze. Pregătiți toate lecțiile învățate pînă acum.

Teze! La auzul acestui cuvînt unora dintre școlari începe să le bată inima mai tare, de parcă i-ar pîndi cine știe ce primejdie. „Oare o să fie greu?" — se întreabă ei.

Odată, un tovarăș profesor ne-a povestit o întîmplare cu un asemenea băiat.

„Anunțasem în clasă — ne spunea el — ziua în care vom da lucrarea scrisă. Un băiat se ridică și-mi zise:

— Tovarășe profesor, dați-ne un subiect ușor! Vrem să facem o teză bună.

Cînd toți ceilalți au plecat din clasă, l-am rugat pe băiat să deschidă cartea și să-mi arate care din lecții i se par grele ca să știu să mă „feresc" de ele.

Băiatul se înveseli și începu să-mi arate: asta, asta, asta!

„Aha! gîndii eu. Cele pe care le-ai învățat, sigur că ți se par ușoare, iar celelalte grele..."

— Știi ce? i-am zis. Să-ți spun un secret. Subiectele alese fac parte tocmai din lecțiile astea grele. Să le mai schimb nu se mai poate. Așa că, te-aș sfătui să le înveți neapărat.

Băiatul a luat în serios sfatul meu. După lucrarea scrisă îl aud:

— Grozav subiect! Am făcut o teză!...

Și de fapt, subiectul cuprindea cunoștințe atît din lecțiile „ușoare", cît și din cele „grele".

Așa dar copii, iată cum e cu subiectele „grele" și cu cele „ușoare". Pentru ca toate să devină „ușoare" nu există decît un singur mijloc: repetați temeinic toate lecțiile de la începutul anului și pînă acum. Noi vă dorim succes, tuturor!

A 55-a aniversare a tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej

In ziua de 8 noiembrie a.c., tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, prim secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, a împlinit 55 de ani.

Cu acest prilej, la sediul C.C. al P.M.R., în prezența membrilor Biroului Politic al C.C. al P.M.R., acad. Mihail Sadoveanu, vice-președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne, a transmis tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej mesajul de salut al Prezidiului Marii Adunări Naționale, al guvernului Republicii Populare Romîne și al C.C. al P.M.R.

O delegație a sindicatelor din R.P.R., alcătuită din reprezentanți ai oamenilor muncii din diferite ramuri ale economiei și culturii, în frunte cu tov. Mihai Marin, secretar al C.C.S., a transmis tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej salutul Consiliului Central al Sindicatelor.

Delegația tineretului din R.P.R., în frunte cu tov. Virgil Trofin, prim secretar al C.C. al U.T.M., a transmis tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej salutul și felicitările Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor.

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a mulțumit celor prezenți și prin ei tuturor oamenilor muncii pe care-i reprezintă pentru felicitările și caldele cuvinte ce i-au fost adresate asigurîndu-i că va lupta și pe viitor cu aceeași hotărîre ca și pînă acum pentru interesele clasei muncitoare și ale poporului romîn, pentru cauza socialismului și a păcii.

Adunarea micilor grădinari

Nu de mult, la Palatul pionierilor s-a ținut cea de a III-a Consfătuire a tinerilor grădinari și pomicultori din regiunea București.

DESPRE MUNCA LOR

In sala de teatru s-a făcut liniște. Ici, colo, se mai aude cîte o șoaptă. Incet, încet însă murmurul s-a potolit.

— Nu-i ușor să fii grădinar, începu să povestească Ionescu Dumitru, din comuna Titu-Tîrg. Ba-i secetă, ba nu-ți reușește experiența și ca orice început, și munca noastră a fost grea. Am cultivat două parcele de cereale și altele cu legume. Pînă la urmă am scos-o la capăt. Am avut pe lot și răsadniță caldă. Nu vă spun ce curioși eram să vedem cum ne reușește altoirea roșiilor pe vinete.

Dumitru participa la consfătuire pentru a treia oară și-i mersese vestea că-i tare priceput în ale grădinăritului. La fel ca el, și-au împărtășit la consfătuire din experiența lor Petcu Maria, din cercul Palatului pionierilor, Gherman Nela, din comuna Spătăreni și alți pionieri.

Dragi prieteni

Tinerii grădinari din școala noastră au hotărît să vă adreseze o chemare. Anul acesta noi ne-am propus să ne împrejmuim lotul școlar cu un gard viu. Fiecare pionier din unitatea noastră va planta cîte un salcîm. Vrem ca nici un colțișor al satului nostru să nu fie fără verdeață.

Vă chemăm și pe voi, dragi prieteni grădinari din întreaga regiune București, să faceți la fel, să pornim o adevărată întrecere sub lozinca: „Nici un lot școlar neîmprejmuit, nici un sat fără pomi".

Pionierii și școlarii din comuna Dăița, regiunea București

IN MICA EXPOZIȚIE

Chiar la intrarea în sală unde s-a ținut consfătuirea, stăteau orînduite frumos fructe, legume, zarzavaturi și cereale. Intr-un colț, un bostan în formă de ciupercă, cultivat de Școala de 7 ani din comuna Balaci-Roșiorii de Vede. Cițiva știuleți de porumb erau aduși de pionierii din comuna Gogoșari, raionul Giurgiu, care obținuseră o recoltă de 5.000 kg la hectar. Două gutui mari și frumoase îți povesteau parcă despre munca din livadă a tinerilor grădinari de la Casa de copii „Brădet" din București. Multe alte roade obținute de pionierii din cele mai îndepărtate comune ale regiunii București puteau fi văzute în mica expoziție.

ȘI ACUM SFIRȘITUL

Se anunța sfîrșitul consfătuirii. Cineva puse pe masă cîteva pachete, unele mai mari, altele mai mici. Erau premiile pentru unitățile fruntașe la concursul tinerilor grădinari. Unitatea din comuna Titu-Tîrg a fost declarată în anul acesta fruntașă la concursul tinerilor grădinari. Alături de ea, cercul Palatului pionierilor din București, unitatea din comuna Radovanul-Oltenița și Școala de 7 ani din Herăstrău. Pionierii premiați au venit pe rînd să-și primească darurile: cîte un aparat de radio. După amiază, tinerii grădinari din regiunea București s-au întîlnit la un frumos carnaval organizat în cinstea lor.

Ecaterina CHIRAN

Tînăra botanistă

O fetiță durdulie, se îndreaptă spre microfon. Duce în mînă un pachețel învelit în celofan. Ochii tuturor sînt ațintiți către ea. Puțin emoționată, fata începe să vorbească. Este Ionescu Georgeta, din Oltenița.

— Știți, mai toți pionierii dinaintea mea v-au povestit despre legume, cereale sau despre altele. Eu am să vă spun cum am reușit să aclimatizez lămîi și portocali pe lotul meu...

Și Georgeta, „mica grădinăreasă" cum îi spune mama, le-a povestit celor din sală cît de greu creșteau lămîii la început, cum a îngrășat apoi pămîntul cu zeamă de carne, cenușă și lapte crud.

Cum își termina lecțiile, Georgeta uita de tot. Prima grijă era micul ei lot școlar de acasă. Și mama se obișnuise să treacă adeseori pe la lămîi.

...Era toamnă tîrzie. Covorul arămiu de frunze acoperea pămîntul. Vîntul bătea mai tare ca de obicei și noaptea căzură cîțiva fulgi.

Georgeta nu îmbrăcase trupul plăpînd al lămîilor și portocalilor. Dimineața, cum s-a sculat și a văzut că afară se schimbase vremea, a alergat în grădină. Frunzele pomișorilor erau triste și parcă o mustrau pe îngrijitoarea lor pentru că nu-i învelise. Imediat însă micuța botanistă a reparat greșeala. A îmbrăcat tulpinele, iar în jurul rădăcinii a pus frunze, paie și hîrtie.

Astfel au făcut cunoștință micii grădinari și pomicultori din regiunea București cu botanista din Oltenița și cu povestea aclimatizării lămîilor și portocalilor pe lotul ei de acasă.

Al. MIHU

PAPUȘA

E mult de atunci, eu eram mică așa ca voi și doream să am o păpușă. Să-i fac rochițe și ciubotele, s-o culc spre seară și să-i cînt nani-nani, așa cum cînta o fetiță din vecini păpușii ei.

Am vrut să-i spun de atîtea ori mamei:

— Mamă, cumpără-mi o păpușă. — Dar, văzînd că din casa noastră lipseau deseori lucruri mult mai de preț, mă răzgîndeam și amînam pe altădată rugămintea mea.

Pe atunci, mama era cam bolnavă din pricină că pierdea nopți întregi croșetînd dantele. Intr-o dimineață, terminase de lucrat niște perdele.

— Du-le tu, mă rugă mama, eu nu mă pot duce. Uite adresa. Vei primi în schimb niște bani.

Am luat pachetul și m-am dus în strada Silvestru. Am găsit numărul pe care-l căutam și am lăsat acolo pachetul.

Cînd am simțit în mînă banii, a încolțit în mintea mea un gînd. — Ce-ar fi să merg să-mi cumpăr o păpușă? Fără să mai cumpănesc, am alergat spre vitrina strălucitoare, din care zîmbeau trecătorilor o mulțime de păpuși, care de care mai frumoase.

Mărgele

Cînd am ajuns în fața vitrinei am și pus ochii pe una. Era o păpușă cu ochi albaștri de sticlă, îmbrăcată cu o rochiță albastră-străvezie. Avea părul împletit în codițe și, tot privind-o, mi-am pierdut parcă mințile.

Mă și vedeam stăpîna ei, mă vedeam pieptănîndu-i părul și strigînd-o pe nume: — Lala, fii cuminte! Fără să știu ce fac, am prins să deschid ușa prăvăliei fermecate. Am întredeschis ușa dar n-am intrat. Mi-a pătruns în nări miros dulce de pîine caldă. Un copil trecuse pe lîngă mine mușcînd cu lăcomie dintr-o bucată de pîine. Chipul păpușii din mintea mea s-a topit. S-a împînzit de aburii calzi ai pîinii. Cu tot frigul iernii, mi-am simțit obrajii învăpăiați și am fugit de la ușa prăvăliei fermecate fără să-i calc pragul. Nu știu cînd am cumpărat pîinea pufoasă din care ieșeau aburii dulci. Țin minte numai că ajungînd acasă m-a întîmpinat vocea stinsă a mamei.

— Ce bine că ai cumpărat pîine!

— Dac-ai ști tu de la ce ispită m-a oprit pîinea asta — gîndeam eu, ocolind ochii mamei...

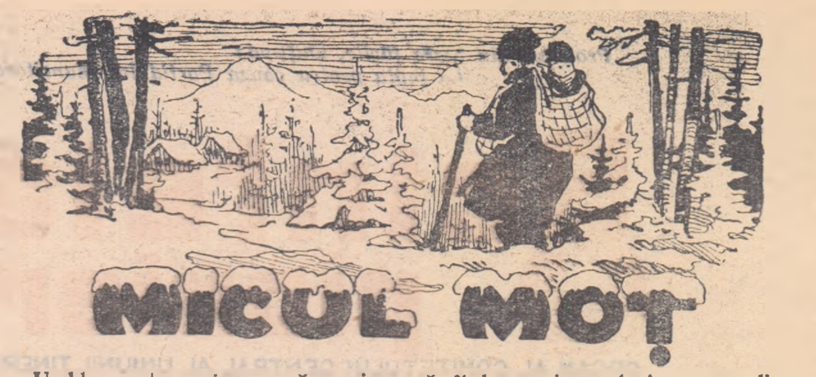
Pîinea m-a ispitit mai mult decît ochii de sticlă albaștri ai păpușii.

Elena DRAGOȘ

Alături de poporul egiptean

Vă amintiți desigur, de naționalizarea canalului de Suez, înfăptuită de către Egipt, cu cîteva luni în urmă. Actul acesta a fost primit cu vie aprobare de către toți oamenii cinstiți din lume. Acțiunea Egiptului a fost dreaptă, legitimă, deoarece canalul de Suez străbate pămîntul egiptean și aparține poporului egiptean, cu mîinile căruia a fost făurit. Unele state capitaliste, îndeosebi Anglia și Franța, care storceau cîștiguri uriașe din exploatarea canalului și care voiau să-l transforme într-o zonă militară, strategică, n-au fost însă de fel mulțumite. Ele urzeau de zor un nou mijloc de a pune mîna pe Suez. In scopurile lor s-au servit drept unealtă de statul Israel. Și iată că în ziua de 29 octombrie, spre surprinderea întregii lumi, trupele acestui stat au atacat Egiptul. Pretextul era găsit. Chipurile, pentru „a liniști conflictul", forțele aeriene și maritime ale Angliei și Franței au dat și ele năvală în Egipt. Au urmat zile grele, tragice, pentru poporul egiptean. Orașe, sate întregi au fost bombardate cu cruzime, zeci și zeci de locuitori pașnici, printre care bătrîni și copii, au fost uciși. Popoarele lumii protestau cu indignare împotriva acestor crime. Dar anglo-francezii, nesocotind aceste proteste și încălcînd cuvîntul Organizației Națiunilor Unite, care hotărîse încetarea ostilităților, continuau agresiunea. Uniunea Sovietică, cea dintîi apărătoare a păcii și libertății în lume, s-a ridicat însă și de astă dată cu hotărîre fermă, pentru a curma măcelul ce amenința să ia proporții. Mareșalul Bulganin a trimis celor trei state agresoare cîte un mesaj sever, cerîndu-le încetarea imediată a ostilităților. In ultima clipă, guvernele celor trei țări au înțeles la ce situație grea și condamnabilă se expun, și au încetat focul. Trupele însă nu și le-au retras de pe teritoriul Egiptului. Partizanii păcii de pe întreg globul, în frunte cu Uniunea Sovietică, cer însă cu dîrzenie ca și acest lucru să fie îndeplinit.

MICUL MOȚ

Umblu pentru prima oară prin Țara Moților și, drept să vă spun, nu-mi pare rău. Am cunoscut atîția feciori și fete, am aflat atîtea, încît am să țin minte toată viața. Tot acum am aflat cum a ajuns Betea Ionel să meargă la școală, ba cum a ajuns să fie primul din școală.

Era în iarna lui 53. De cîte ori striga dascălul numele lui Betea Ionel, nu răspundea nimeni. Și asta de la începutul anului. Ce se întîmplase? De ce atîtea absențe? Pînă la urmă s-a aflat. Tătîne-su, așa cum e obiceiul în sat la ei, făcea oale și apoi, luni de-a rîndul, umbla să le vîndă. Așa că, în toamnă, îl luase și pe el. Au mers din sat în sat, dar de cîștigat „nici cîtă apă în piță", cum zice moțul. Au mers ei cale lungă, dar ca să ajungă de unde au pornit în Tîrnăvița, era greu, pămîntul înghețase de-a binelea, neaua se așezase cît omul, iar cale spre Valea Găinii nici că mai era. Betea Miron, tatăl lui Ionel, îi dădea ghes însă să ajungă sus, acasă, pentru că de, dorea și el să-i meargă feciorul la școală. Dar neaua era mare și drumul greu... foarte greu. Dacă a văzut baciul că nu mai poate să meargă cu căruța, a început a sufla din tulnic. Că vezi bine, nici căruța n-o putea lăsa în drum, nici feciorul să nu-i meargă la școală. De pe coastă a apărut un moț, care i-a luat feciorul să-l ducă mai departe. Apoi acesta l-a chemat pe altul și acesta pe altul și, tot așa, Ionel, băgat într-o traistă, era dus din baci în baci, pînă sus la Tîrnăvița. Ce-au mai rîs copiii de el!

— L-au adus ca pe-un mieluț, ziceau ei. Ultimul a venit, ultimul o fi și de acum.

Pînă a venit însă Ionel la școală, copiii ceilalți știau citi și scrie, așa că el era în urmă de tot. Dar nu s-a lăsat. Invăța cîte trei litere deodată. Și baciul, acasă, îl îndemna mereu. A trecut iarna, a venit primăvara și baciul iar a plecat cu oale. Dar, de cînd băiatul îi era școlar, parcă și viața baciului Miron era alta. De cîte ori se întorcea acasă, aducea și o carte pentru fecior. Așa a ajuns Ionel să aibă cele mai multe cărți de pe tot muntele. Și tot așa au prins obiceiul feciorii și fetele să vină la el și să citească. Azi o carte, peste o lună, cînd se întorcea baciul, alta... Așa au ajuns copiii să citească o grămadă de cărți noi. Și de asta numai baciul Miron e de vină. Dar mă luai cu vorba și uitai să vă spun că de atunci au trecut ani, că baciul Miron nu mai pleacă cu căruța din sat în sat, ci își vinde oalele la cooperativă, iar Ionel, cel adus în traistă ca un mieluț e acum primul din școală.

Geta COSTIN

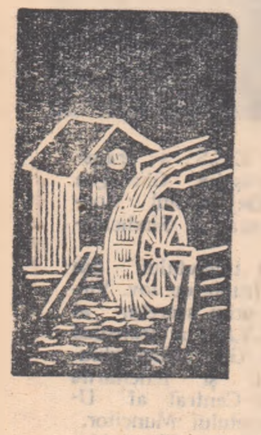
INȘTIINȚARE

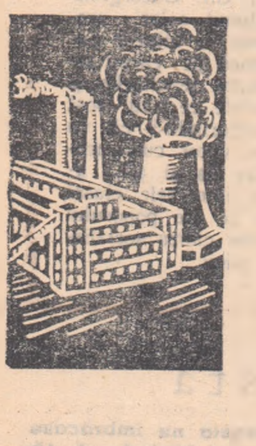
Pentru a vă asigura primirea revistelor „LUMINIȚA" și „CRAVATA ROȘIE" cu începere de la 1 ianuarie 1957, reînoiți-vă abonamentul pînă la 21 noiembrie 1956. Abonamentele se primesc de către secțiile de difuzare a presei, difuzorii de presă din școli, de la sate, precum și de către factorii și oficiile poștale.

Abonamentele achitate după această dată intră în vigoare numai cu începere de la 1 februarie 1957.

Din istoria tehnicii

★ „PALATUL LUMINII"

Cît de simplu ni se pare acum să întoarcem întrerupătorul și în cameră să năvălească lumina electrică, să ne suim în tramvai sau mașină ca să ajungem mai repede la locul dorit.

Este un lucru obișnuit în zilele noastre să ne folosim de mijloacele tehnicii moderne. Dar să ne întoarcem cu gîndul numai pentru o clipă acolo unde omul, lipsit de orice mijloace, se străduia să-și ușureze munca. E de-ajuns să ne amintim ce a însemnat în antichitate, folosirea planului înclinat cu ajutorul căruia se înălțau mărețele colonade ale templelor și uriașele blocuri de piatră ale piramidelor. Să încercăm să mergem, de-a lungul veacurilor, pe drumul dezvoltării tehnicii. Un bun prilej pentru acest lucru este vizitarea „Muzeului tehnic", care se află în Parcul Libertății din Capitală.

Fiecare obiect expus acolo trezește un deosebit interes. In ochii vizitatorilor citești adînca admirație pentru geniul inventiv al marilor înaintași ai tehnicii de azi.

Pe pereții muzeului se văd portretele marilor oameni de știință și inventatori, cunoscuți din manualele de fizică: Lomonosov, Ampère, Ohm, Franklin, Leclanché și alții, planșe și materiale documentare. Alături, poți vedea o mare parte din aparate puse în funcțiune, lucru care te face să înțelegi mai bine fenomenul pe care îl ilustrează.

Cele mai diverse tipuri de mașini electrostatice stau la îndemîna vizitatorului. Intîlnești bastonul de sticlă și blana de pisică, electroforul, sfera de sulf a lui Otto de Gnerike, sfera de sticlă Nollet, toate puse în funcțiune.

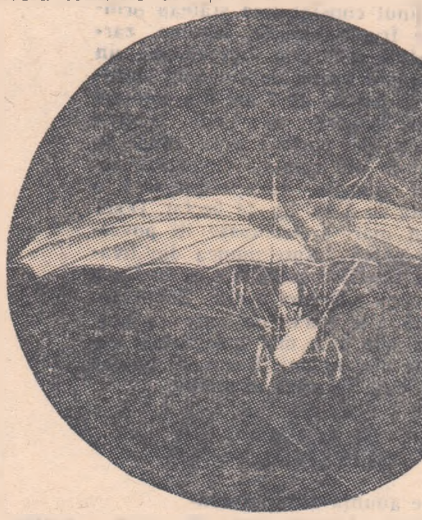
Ghidul pornește una din mașinile Wimshurst și se produc la comandă mănunchiuri fulgerătoare de trăsnete în miniatură. Tot aici se mai pot vedea numeroase machete de termocentrale și hidrocentrale puternic luminate, cu beculețe colorate care demonstrează cum se produce, se transportă și se distribuie energia electrică.

În expoziție sînt montate cîteva din primele instalații energetice de la noi din țară și o parte din vechea termocentrală de la Grozăvești. Becurile puternice din interior permit cercetarea lor amănunțită.

Nu poți trece prea repede nici pe lîngă sectorul care demonstrează larga folosire a energiei electrice. Găsești aici de la obiectele cele mai simple din gospodărie, pînă la cele mai perfecționate aparate medicale produse la noi în țară.

MOARA DE PE RÎUL STRÎMBA

Intr-un colț al muzeului, vedem o piesă de mare însemnătate pentru istoria tehnicii din țara noastră: o

Avionul lui Vuia

moară țărănească construită în anul 1870 pe rîul Strîmba, în comuna Ciuperceni, raionul Tg. Jiu. A fost adusă aici, instalată și pusă în funcțiune. Este uimitoare asemănarea între lingurile de lemn (făcaie) montate pe roata acestei mori străvechi și cupele unei turbine Pelton de construcție modernă.

INVENTATORI ROMÎNI

O secție a muzeului poartă numele inginerului și inventatorului romîn Aurel Vlaicu. Aici se găsește, printre altele, și modelul avionului său.

Intr-o altă parte a muzeului se află realizările tehnicii energetice romînești. In sala „Traian Vuia", inventator romîn, se află generatorul cu abur de mare presiune construit de el. Pentru a demonstra aplicabilitatea sa, generatorul este folosit chiar la încălzirea unei părți a muzeului.

Se pot vedea de asemeni și modelul avionului și cel al helicopterului lui Vuia, primele aparate care au zburat cu mijloace proprii de bord.

DE LA SEMNALIZĂRILE PRIMITIVE LA RADIOLOCAȚIE

Intr-una din sălile cele mai importante ale muzeului vizitatorul este purtat pe drumul care arată dezvoltarea comunicării de la distanță. După semnalizările primite din antichitate, faci cunoștință cu începuturile telegrafiei electrice, cu telefonia, radiocomunicațiile cu televiziunea și radiolocația (radar).

Pe acest drum vizitatorul rămîne la un moment dat surprins: are în față o centrală telefonică automată în funcțiune. Repeziciunea și siguranța cu care funcționează centrala cînd face legătura între cel care cheamă și cel chemat îl uimesc.

Centrala telefonică automată, care trezește pe bună dreptate admirația tuturor vizitatorilor, este o importantă realizare a automatizării.

Despre tot ceea ce se vede în acest muzeu se pot spune foarte multe. Cutreierîndu-i culoarele îți pare un adevărat „Palat al luminii", care te îndeamnă să cunoști îndeaproape bogatul tezaur al cuceririlor științei și tehnicii înaintate.

Muzeul poate fi vizitat de către marele public duminica, toată ziua, iar în timpul săptămînii este deschis numai dimineața pentru colective cu delegații.

Florica BALAN

FIII SCAFANDRULUI

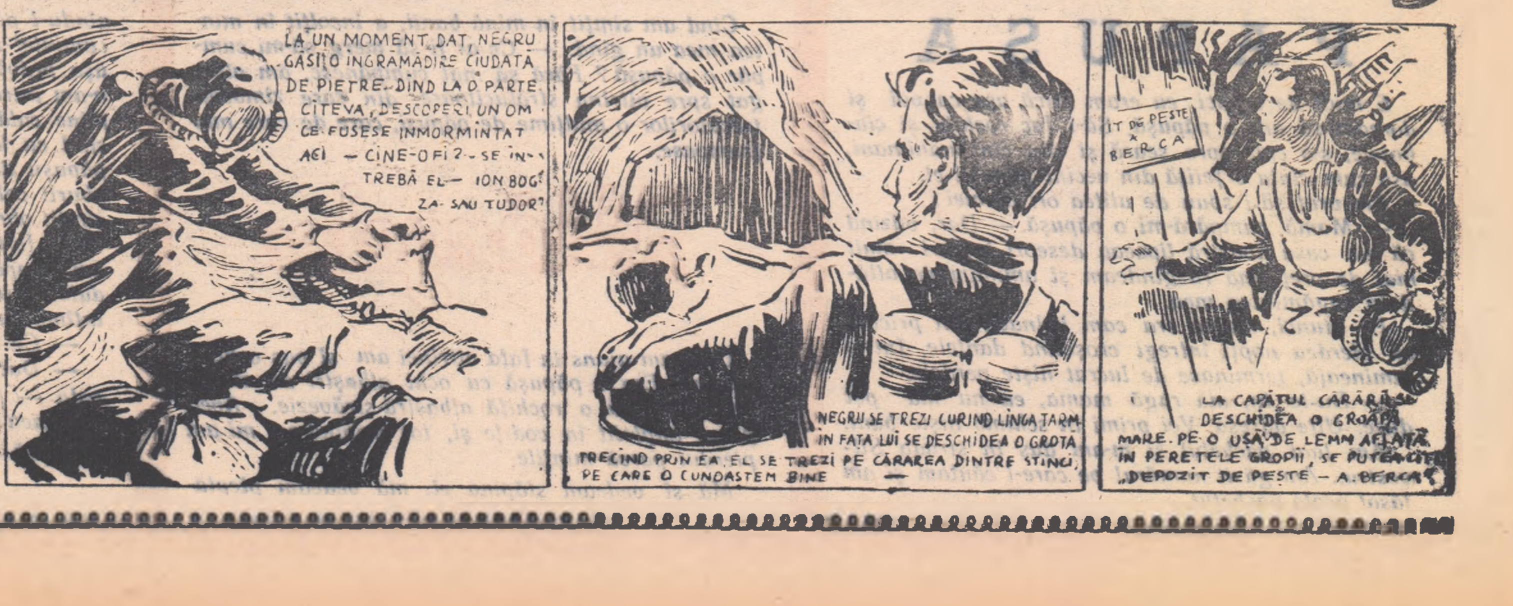
POVESTIRE IN IMAGINI — TEXT: A. WEISS — DESENE: IULIAN-MĂLIN

REZUMATUL CAP. PRECEDENT:

Văzînd că ziua nu pot descoperi nimic, copiii hotărăsc să pîndească și noaptea. Astfel reușesc să-l surprindă pe Ștefan Negru cercetînd într-o noapte golful. Ei își dau seama că Negru nu e doar piscicolog, așa cum pretinde și îi încredințează tot ce aflaseră pînă atunci. Din clipa aceea, copiii colaborează cu Ștefan Negru.

Piscicologul cercetează adîncurile golfului. El descoperă un submarin german cu inscripția „JK-8" scufundat, probabil, în timpul războiului.

In cursul cercetării, anumite lucruri îl pun pe gînduri: un costum de scafandru spintecat pînă la brîu, ușa camerei ecluză care pare de curînd folosită, tuburile lans-torpile curățate... Ciudat! Foarte ciudat!

Satul POETULUI

Năsăud. Un orășel care nu se deosebește prea mult de alte orășele provinciale de munte.

Viața nu-i prea agitată aci. Totuși acest orășel își are farmecul și mîndria lui. George Coșbuc și Liviu Rebreanu, două figuri de seamă ale literaturii noastre, sînt fiii acestor meleaguri. Năsăudul păstrează amintiri dintre cele mai frumoase despre doi dintre marii noștri scriitori.

Evocarea acestor amintiri au prilejuit în luna octombrie, pe data de 14, o frumoasă manifestare populară.

★

Se împlinesc 90 de ani de la nașterea celui care a spus cu atîta patimă:

„Sînt suflet din sufletul
neamului meu
Și-i cînt bucuria și-amarul...“

Recunoașteți aceste versuri? Da, într-adevăr. Le-a scris George Coșbuc.

Ei bine. In această zi de toamnă tîrzie a anului 1956, năsăudenii s-au adunat să-i cinstească memoria. Cu acest prilej, Școala medie nr. 1, școală în care a învățat și de care sînt legate începuturile literare ale lui George Coșbuc, a primit numele poetului. De acum ea se va numi: Școala medie „George Coșbuc“ din Năsăud.

Acolo, în părculețul din fața școlii, străjuiește astăzi bustul de bronz al poetului, lucrat cu migală de sculptorul C. Medrea.

Să pornim împreună pe firul mărturiilor.

Cu mulți ani în urmă, să fi fost prin anul 1875, în clasa a IV-a a acestei școli, într-o bancă asemănătoare cu cea în care stați voi, stătea un tînăr retras și foarte modest, dar sîrguincios.

Acesta era George Coșbuc, feciorul lui Sebastian Coșbuc din Hordău, un sat din împrejurimile Năsăudului.

La finele anului, el începu să atragă atenția dascălilor prin calitățile lui.

Cartea de aur a școlii îl apreciază ca pe un elev „cu purtare de bună cuviință“.

După cîțiva ani, același elev este atras pe făgașul literaturii. Sînt în casa memorială din Năsăud documente grăitoare despre începuturile sale scriitoricești, remarcate încă de societatea literară a școlii, denumită „Virtus Romana Rediviva“ (Virtutea romană renăscută).

Nu numai că aceste încercări erau lăudate, ci au fost și publicate în revista aceleiași societăți. Iată cîteva din titlurile acestor poezii: „Invățăm și zi și noapte“, „Fete blînde și tăcute“, „Face-m-aș un vulturaș“, „Și-am cerut o mîndră floare“.

Setea lui de cultură l-a făcut să citească și să cunoască literatura veche. Pentru aceasta a învățat la perfecție limba latină. Sînt de remarcat cîteva foi de caiet pe care Coșbuc și-a făcut însemnări despre Dante Allighieri, în limba latină.

Ceea ce impresionează în mod deosebit pe orice vizitator al casei memoriale „George Coșbuc“, este varietatea preocupărilor elevului Coșbuc.

Se păstrează un frumos ierbar întocmit în clasa V-a și traduceri din scriitorii latini și greci.

Talentul său se remarcă puternic. Pe cînd era în clasa VII-a, membrii societății literare îl aleg vicepreședinte. Peste un an, în ziua de 2 octombrie 1883, este ales în unanimitate președinte.

De-a lungul anilor vieții sale, George Coșbuc a depus o activitate multilaterală.

Sala memorială cuprinde cîteva mărturii grăitoare: volumele sale de poezii („Balade și idile“, „Fire de tort“), traduceri celebre („Divina comedie“), povestiri în care se combat superstițiile („Fragment dintr-o călătorie în Ardeal“. „Superstițiile păgubitoare ale poporului romîn din Ardeal“).

Acestui mare mînuitor al condeiului i-au adus omagiu oameni de cultură, pionieri, școlari, țărani, studenți, organizînd în memoria sa o mare serbare.

Elevii năsăudeni s-au pregătit pentru această festivitate în mod deosebit. La Școala „George Coșbuc“, elevii și pionierii au reactivizat cercul literar și au reeditat gazeta de perete „George Coșbuc“, gazetă cu caracter literar.

Nu numai atît. Pentru oaspeții veniți din toate colțurile patriei noastre, împreună cu elevii Școlii medii nr. 2 au pregătit un frumos program artistic.

După ce pe frontispiciul școlii a fost scris numele lui George Coșbuc și s-a dezvelit bustul poetului, echipele artistice ale școlilor năsăudene au prezentat un program care a mișcat sufletele celor prezenți. S-au executat cîntecele „Mama“. „La oglindă“. „Rugămintea din urmă“. „El Zorab“.

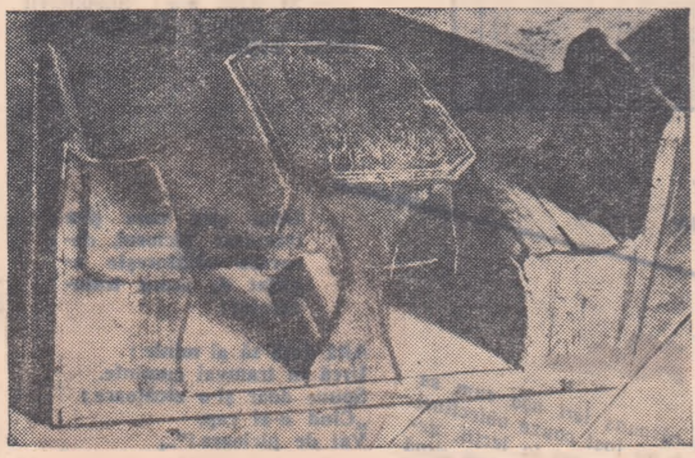
Neîntrecuții dansatori au jucat ca nimeni alții „Călușelul“, „Someșana“. „Invîrtita“, jocuri care la rîndul lor, l-au inspirat și pe Coșbuc în crearea unor poezii de o rară frumusețe ca „Nunta Zamfirei“.

Cu aceeași ocazie, năsăudenii au sărbătorit pe al doilea fiu al meleagurilor lor: pe Liviu Rebreanu. In amintirea acestuia s-a amenajat o sală memorială, alături de cea închinată lui Coșbuc.

...Seara coboară alene pe meleagurile năsăudene. Fără să vrei îți vin în minte versurile pline de o neîntrecută căldură:

„Noapte bună soare sfînt,
Pînă mîine, noapte bună!
Mîine iar vom fi-mpreună,
Tu să rîzi și eu să cînt!

Mircea MUNTEANU
și
Marin OPREA

Banca în care a învățat poetul.

Castanii

M-am urcat în vaporul care se îndrepta spre orașul Tulcea și, cuminte într-un colț, ascultam furia valurilor care se învolburau unul peste altul în urma vaporului. Cînd mă obișnuisem mai bine cu muzica valurilor, am văzut că ne apropiem de oraș.

Pare o adevărată cetate străjuită de cioturile roase de ploi și vînt ale munților Măcin, așezată pe malul Dunării. Mulți marinari care se îndreaptă în largul mării sau care se întorc spre porturile din țară o salută. Cu aceste gînduri m-am dat jos, am salutat-o și eu și mi-am îndreptat pașii spre Școala de 7 ani nr. 1

— Frumoasă așezare are orașul! — i-am spus instructoarei. intrînd în școală.

— Să vedeți, pionierii caută s-o înfrumusețeze mereu, îmi răspunde încîntată instructoarea.

Acum un an continuă ea să-mi spună, am încercat să amenajăm în școală o pepinieră cu duzi și salcîmi. Cînd au văzut pionierii că puieții au răsărit și au crescut mari, au căpătat mai mult curaj. In toamna aceasta s-au iscat fel de fel de păreri între ei.

— Salcîmii n-o să fie prea frumoși pe străzile orașului nostru, spuneau unii.

— Trebuie să căutăm un alt soi de pom, susțineau alții. Dar frămîntările au sfîrșit repede, cînd cei din clasa a VII-a au găsit pomii cei mai nimeriți — castanii. Și, văzînd că toamna e pe sfîrșite, ne-am împrăștiat în tot orașul să adunăm castane. In scurtă vreme am adunat 1400 de castane.

In momentul de față pionierii lucrează la amenajarea terenului unde vor fi semănate castanele la primăvară. Pînă atunci le-am pus la încolțit, ca să-și întărească puterile și să rodească puieți voinici. Ne rămîne apoi destulă muncă. Să-i îngrijim, să-i creștem mari...

— Peste cîțiva ani, sfîrși de povestit instructoarea, castanii vor înfrumuseța străzile, iar noi ne vom plimba la umbra lor, amintindu-ne că ei sînt castanii crescuți și îngrijiți de pionieri.

Stefan ALECU
corespondentul
Scînteii pionierului
pentru regiunea
Constanța

ȘTIRI OLIMPICE

După cum știți și voi, la jocurile Olimpice de la Melbourne vor participa mulți sportivi din Uniunea Sovietică și din țările de democrație populară. Fără îndoială că o parte însemnată dintre ei au șanse mari la Olimpiadă. Noi am vrea să vă prezentăm cîteva nume de sportivi în care țările de democrație populară își pun mare nădejde.

De pildă, dintre sportivii polonezi, amintim pe sulițașii Sidlo și Kopyto, pe alergătorul Chromik, pe săritoarea Dunska-Krzesinska recordmana lumii la lungime. Din rîndul atleților cehoslovaci, cităm pe soții Zatopek, semifondistul Jungwirth, aruncătoarele de disc Fikotova, Voborilova și Mertova. Iugoslavia se bizuie mult pe fondistul Mugosa, care a realizat sub 14' la 5000 m., și pe Bacic, aruncător de ciocan. R.D.G. excelează prin semifondiștii Richtzenhaim și Herman, vitezistele Köhler, Stubnik și Mayer, componente ale ștafetei 4 x 100.

La haltere ar putea ocupa locuri de frunte o serie de sportivi ca Nikolov, Abadjiev, Vaselinov (R. P. Bulgaria), Bialas, Dziedzik (R. P. Polonă), Psenicka (R. Cehoslovacă), Miske (R. D. Germană).

Firește, țările de democrație populară mai au mulți sportivi cu șanse de campioni la Olimpiadă. Despre ei vom mai aminti însă în numerele viitoare.

(va urma)

La școală și acasă

PAGINĂ VESELĂ
de I. AVIAN

ILUSTRAȚII: BURSCHI

„Bine pregătit"

— Ionel ăsta ajunge astronom!
— Cum aşa?
— Nu auzi, îndrugă cîte în lună şi în stele!

Desen de B. RODNA

Din lac în puț...

— Elev Georgel Vasilescu, prezintă-mi caietul dumitale de teme.

— Tovarăşe profesor... să vedeţi...

— Asta vreau, să văd.

— Tovarăşe profesor, ştiţi...

— Eu ştiu, numai să ştii şi dumneata. Nici pentru ieri nu ţi-ai pregătit problemele. Nici alaltăieri.

— Vă rog să mă înţelegeţi. Mi-a fost cu neputinţă... Tata... Tata s-a îmbolnăvit.

— Şi dacă s-a îmbolnăvit tata, nu trebuia să-ţi faci dumneata lecţiile?

— Păi... e grav... boală contagioasă... m-a contaminat şi pe mine!

— Serios?

— Daa!

— Sărmanul! Te-au cuprins şi ameţeli?

— Ameţeli mari de tot, tovarăşe profesor.

— Şi nu puteai să mergi?

— Ba da, da n-aveam unde... adică...

— Curioasă boală. Aveai fierbinţeli?

— Da, că la noi e cu gaz metan!

— Şi ce boală aveai?

— Ce boală?... Păi nu v-am spus? Gravă!

— Dar ce nume poartă boala? Nu ţi-a spus tăticu?

— Nu, nu l-am întrebat fiindcă plecase de acasă...

— Ciudat. Bolnav şi lipsea de acasă!

— Nu, adică da... lipsea fiindcă s-a repezit la medic.

— Bietul de el! Şi ce i-a prescris medicul?

— I-a prescris să nu fac nici un fel de eforturi la matematică! Adică, nu ştiu ce i-a prescris. Cînd a ajuns tata acasă plecasem eu.

— Pentru ce?

— Pentru ce? Asta-i! Pentru ce!... A, da! Plecasem de acasă de frică să nu prind şi eu boala.

— Bine, Vasilescule, să fii cu ochii în patru şi să nu stai alături de tăticul tău, atîta vreme cît e bolnav...

— Păi n-am stat alături, tovarăşe profesor. El şi mămica aveau categoria I, iar eu aveam bilet la balcon.

— Cum? Ce-ai spus? Foarte interesant! Ai fost aşa dar la cinema! Bolnav şi la cinema.

— Să vedeţi... tovarăşe profesor... am... am vizionat... documentarul „Cum să ne ferim de bolile contagioase!"... N-am fost să mă distrez... Am fost în loc de medicament!

Unui elev care şi-a fracturat piciorul, deoarece călătoreşte agăţat de scara tramvaiului:

Altă dată să ai minte:
Urcă în tramvai cuminte.
Spune doar şi-o zicătoare:
„Cînd n-ai cap,
Vai de picioare!"...

Unui elev îngîmfat

Tuturor le spune-acasă
Că e cel dintîi în clasă.
Şi-i chiar primul, dragii mei,
Căci îl cheamă... Al. Andrei!

Cauze obiective...

Recunosc, dragul meu coleg, n-am răspuns ieri aşa cum se
cuvine la matematică. Dar nu mă învinui, au fost cauze obiective.
Ascultă-mă şi vei judeca după aceea. M-am aşezat la lecţii, de-
vreme, îndată după amiază. Iau tocul în mînă şi în aceeaşi clipă
îmi amintesc că pentru a pregăti lecţiile temeinic e nevoie de
linişte. Intru la mama în cameră, s-o rog ca nu cumva să vor-
bească tare dacă primeşte musafiri. Nu i-am spus nimic, fiindcă
dormea. Am fost nevoit, aşa dar, s-o aştept pînă se trezeşte, ca
să-i pot împărtăşi rugămintea. In timpul ăsta, ca minutele să nu-mi
treacă de pomană, m-am uitat pe fereastră. Am aranjat cu mama şi
iată-mă din nou la masă.

Iau tocul în mînă, dar în acelaşi moment îmi aduc aminte că
vecinii mei de la etaj sînt cam gălăgioşi. De teamă să nu se por-
nească tocmai atunci cînd o să-mi rezolv eu problema, am socotit că nu e rău
să le pun în vedere dinainte. Fuga sus la ei. Nu erau acasă. Ce să fac? Il
aştept. Să stau aşa cu ochii pe plafon? Nu, m-am jucat cu fiul lor Vlad, dar
gîndul mi-a fost mereu la lecţii. Dumnealor însă întîrziau să vină. Puţin le păsa
de matematica mea. Vecini vitregi, dragul meu. Am coborît în casă.

Iau tocul în mînă şi hop! Imi amintesc de Azorel. E în bucătărie şi, cum
el habar nu are ce înseamnă matematică, fiindcă dînsul se ocupă numai cu
anatomia, secţia oase, te pomeneşti c-o
să înceapă să latre exact la vreo îm-
părţire sau la vreo regulă de trei sim-
plă. Ce să-i faci? Lasă iar tocul, a-
leargă în bucătărie, încearcă să-l go-
neşti afară. el se încăpăţînează, tu
tragi de zgardă, el trage de mînecă,
tu strigi să nu latre, el latră să nu
strigi şi, ca să-l domoleşti — doar n-o
să înveţi matematici cu lătratul ală-
turi! — începi să te joci cu el. Termin
cu Azorel şi uite, răsare pisica! Cum
s-o laşi? Cu Azorel să te joci şi cu
Pusi, nu? Bagi zîzanie între animale!
In sfîrşit, mă aşez iar la masă.

Iau tocul în mînă şi citesc proble-
ma: „O fabrică de mezeluri livrează
în fiecare zi cinci sute de kilograme
şuncă, 100 de kilograme salam, 50 de
kilograme muşchiuleţ..."

Cum să mai continui? Mi se face
foame! Asta e problemă? Pînă s-o
rezolvi, leşini de poftă. Şi vorba aceea, pofta vine mîncînd. Trebuie
deci să mănînc pînă nu-mi trece problema, adică pofta.

Cu asemenea mamă somnoroasă, cu nişte vecini atît de gălăgioşi,
cu un Azorel atît de încăpăţînat, cu o pisică neastîmpărată şi cu o
problemă de care-ţi lasă gura apă, spune tu singur, poţi veni cu lec-
ţiile făcute? Imposibil! Cauze obiective.

Unui elev care vorbeşte obraznic cu părinţii săi:

La părinţi nu iei aminte,
Deschizi gură mare, foc!
Doar la tablă eşti cuminte:
Nu deschizi gura deloc...

SINCERITATE

Părinţii se întorc, seara, acasă. Marinel se odihneşte pe canapea în camera lui. Mămica aprinde lumina şi, aruncîndu-şi privirile pe bufet, observă că farfuria cu prăjituri pe care o lăsase acolo a dispărut. Se apropie de Marinel şi-l descoase:

— Marinel, n-ai văzut cumva prăjiturile?

Marinel răspunde moţăind:

— Nu le-am văzut, că le-am mîncat pe întuneric!...

O NOUĂ TEORIE...

Grigoraş n-a pregătit lecţia la geografie. Profesorul îl ascultă:

— Grigoraş, în cît timp se învîrteşte pămîntul în jurul soarelui?

Elevul începe să dea din colţ în colţ:

— Păi... depinde. Cînd cerul e acoperit cu nori, durează mai mult, fiindcă pămîntul nu vede exact unde se află soarele şi se învîrteşte mai mult pe ghicite...

RĂSPUNS PROMPT

— Ionele, ce s-a întîmplat? Te-am rugat să-mi cumperi o sticlă cu oţet de alături, de la „Alimentara" şi te-ai întors abia acum, după trei ore!...

— Mămico, păi dumneata nu ştii? Incetul cu încetul se face oţetul!...

SPRIJIN

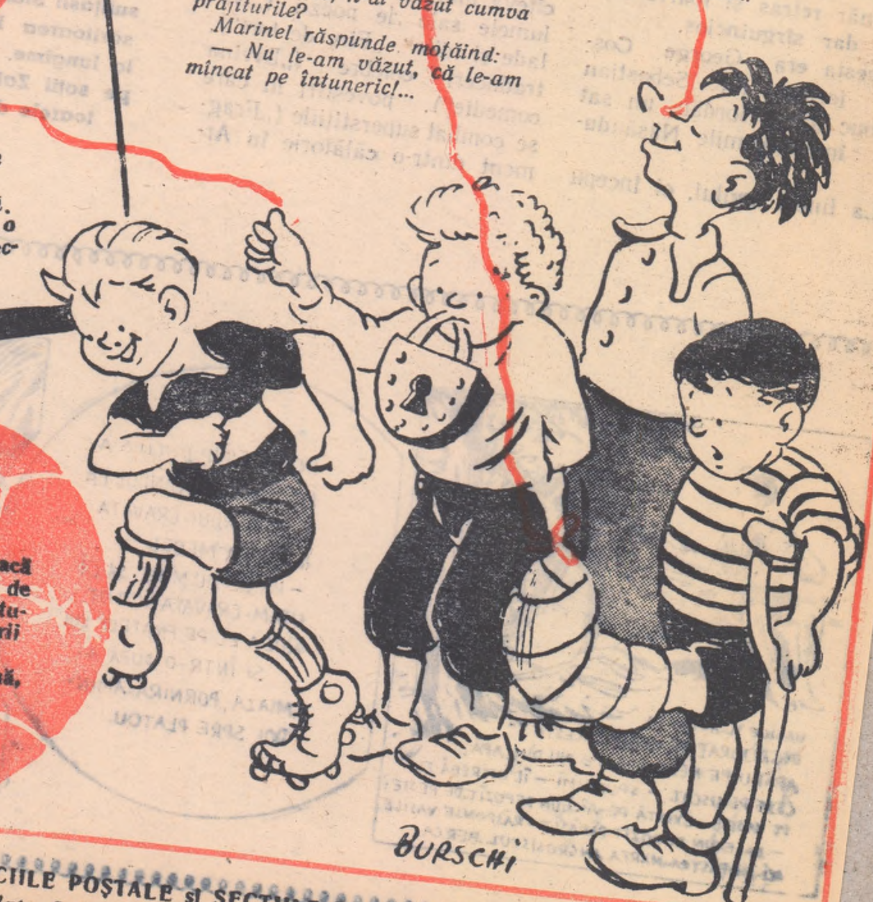
— Tăticule, vrei să-mi ajuţi la matematică?

— Sigur, Antonele, cu dragă inimă.

— Iţi mulţumesc, tăticule. Atunci să împărţim munca pe din două: eu îţi spun ce problemă am, şi dumneata mi-o rezolvi!

Unui elev care joacă fotbal cît e ziua de mare, lăsînd învăţătura la voia întîmplării

Fotbal? Da! Şi-o săptămînă,
Fie soare, fie ploi.
La chimie şi romînă
Rezultatul: doi la doi...

Redacţia şi administraţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114. Tiparul Intr. Poligrafică Nr. 2, str. Brezoianu Nr. 23—25.